

Nr 883

Av fru Holmqvist m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 70, med förslag till lag om bidragsförskott, m. m.

(Lika lydande med motion nr 723 i Första kammaren)

I förslag till ny lag om bidragsförskott, som framlägges i proposition nr 70 innevarande år, föreslås i likhet med vad som stadgas i nu gällande bidragsförskottslag att utgift för bidragsförskott skall bestridas till tre fjärdedelar av statsverket och till en fjärdedel av den kommun vars barnavårdsnämnd utgivit förskottet, i den mån ersättning ej kunnat uttagas av den underhållsskyldige. Gottgörelse av statsverket för utgivna bidragsförskott skall beviljas och utbetalas av länsstyrelsen på ansökan av barnavårdsnämnden kalenderårsvis i efterskott. Om barnavårdsnämnd, efter det nämnden sökt gottgörelse av statsverket för visst bidragsförskott, av underhållsskyldig uppburit ersättning för förskottet, åligger det nämnden att i samband med den ansökan om gottgörelse för utgivna bidragsförskott som näst därefter göres till statsverket redovisa tre fjärdedelar av den uppburna ersättningen, dock högst vad nämnden uppburit i gottgörelse av statsverket för bidragsförskott. Nu nämnda bestämmelser har intagits i 20—21 §§ i förslaget till ny bidragsförskottslag.

Såsom framhållits i flera av remissyttrandena bör det administrativa förfarandet vid bland annat barnavårdsnämndernas ansökan om gottgörelse av statsverket för utgivna bidragsförskott förenklas. Sålunda har exempelvis länsstyrelsen i Östergötlands län i sitt remissyttrande framhållit att det mest arbetskrävande momentet i ansökningsförfarandet och i länsstyrelsernas kontroll är redogörelserna för de vidtagna kravåtgärderna och granskningen av dessa redogörelser. Från barnavårdsnämndernas sida kan allmänt vitsordas, att dessa länsstyrelsernas kontrollåtgärder i åtskilliga fall föranleder en lång och tidskrävande skriftväxling mellan länsstyrelse och respektive barnavårdsnämnder, vilka i sin tur har att kommunicera med andra barnavårdsnämnder, andra myndigheter och barnavårdsmän. Dessa tidskrävande utredningar medför dessutom att utbetalningen av gottgörelsen till kommunerna kan draga långt ut på tiden och komma kommunerna till handa först ett år eller längre efter det ansökan ingavs till länsstyrelsen. Det är därför uppenbart att det skulle innebära en väsentlig och ur såväl statsverkets som kommunernas synpunkt i allra högsta grad önskad

1* — *Bihang till riksdagens protokoll 1964. 4 saml. Nr 881—887*

vård förenkling i ansökningsförfarandet, om redovisningen till statsverket av uppburen ersättning från de underhållsskyldiga i sin helhet slopades. Barnavårdsnämnderna skulle som följd därav över huvud taget icke behöva redovisa för vidtagna kravåtgärder i sina ansökningar om gottgörelse för utgivna bidragsförskott. De ersättningar som barnavårdsnämnderna uppburit från de underhållsskyldiga för utgivna bidragsförskott skulle barnavårdsnämnderna enligt det av oss nu föreslagna systemet få behålla, efter det fördelning av influtna underhållsbidrag i vederbörlig ordning skett mellan barnet och barnavårdsnämnden. Systemet skulle komma att innebära en beaktansvärd inbesparing av arbetskraft, särskilt hos statsverket men även hos kommunerna, och skulle dessutom bidra till att stimulera barnavårdsnämnderna till att vidtaga effektiva återkravsåtgärder.

Därest bestämmelserna om redovisning av ersättning från de underhållsskyldiga i ansökan om gottgörelse för utgivna bidragsförskott slopades, synes i gengäld statsverkets andel i kostnaderna kunna sänkas från nuvarande och i propositionen föreslagna tre fjärdedelar till 55 procent av utgivna bidragsförskott. Detta skulle för statsverkets del komma att innebära en kostnadsänkning från i propositionen beräknade 64 milj. kr. till 63 250 000 kr. eller med 750 000 kr. för i propositionen angivet budgetår. Härtill kommer inbesparingar i form av lägre administrationskostnader för bland annat länsstyrelsernas granskning och kontroll. För kommunernas vidkommande innebär däremot det av oss föreslagna systemet en ökning av kostnaderna med motsvarande belopp, nämligen från i propositionen beräknade 21 milj. kr. till 21 750 000 kr. Denna kostnadsökning för kommunerna torde emellertid kunna uppvägas av administrativa lättnader i det av oss nu föreslagna ansökningsförfarandet om gottgörelse för utgivna bidragsförskott.

Det skulle till sist enligt vårt förmenande kunna ifrågasättas huruvida icke bestämmelserna om bidragsförskott i framtiden borde infogas i lagen om allmän försäkring och därmed hela verksamheten komma att övertagas av staten. I avvaktan på en dylik reform bör emellertid det nuvarande statsbidragssystemet förenklas på sätt som av oss föreslås.

Med hänvisning till vad vi här ovan anfört får vi därför hemställa,

att riksdagen vid sin behandling av proposition nr 70 måtte besluta

dels att 20 § första stycket förslaget till ny bidragsförskottslag skall erhålla följande lydelse:

»Utgift för bidragsförskott bestrides till 55 procent av statsverket och till 45 procent av den kommun, vars barnavårdsnämnd utgivit förskottet.»

dels att 20 § sista stycket skall erhålla följande lydelse:

»Har barnavårdsnämnd utgivit bidragsförskott i strid mot bestämmelserna i denna lag, äger länsstyrelsen besluta, att

gottgörelse från statsverket ej skall utgå eller att redan upp-
buret belopp skall återbetalas.»

dels ock att 21 § förslaget till ny bidragsförskottslag i sin
helhet skall utgå.

Stockholm den 10 april 1964

Mary Holmqvist

Sven Ekström

Gunnar Larsson

T. Fredriksson

i Iggesund

i Luttra

Astrid Bergegren

Evert Svensson

Ingvar Svanberg

Anna-Lisa Lewén-Eliasson

Erik Hammarsten

Rosa Andersson